

AMANDMAN I

U članu 10. stav 1. tačka e) se briše.
Dosadašnja tačka f) postaje tačka e).

Obrazloženje

Predviđenim izuzećem otvara se mogućnost velike manipulacije prometom nekretninama i zloupotrebe državnog novca prilikom iznajmljivanja nekretnina. Predlagač zakona ničim nije obrazložio zašto je neophodno iz postupka javnih nabavki isključiti kupovinu i iznajmljivanje nekretnina.

AMANDMAN II

U članu 16 stav (1), riječi: „**može omogućiti**“ mijenjaju se riječju „**omogući**“.

Obrazloženje

Rješenje iz navedenog člana može izazvati konfuziju u primjeni, u smislu, da pojedini ugovorni organ može tumačiti ovu odredbu, na način da on ima pravo da određuje da li se ponuđač može javiti na jedan, više ili sve lotove.

Intencija, ovakvog zakonskog rešenja je da se omogući svim ponuđačima, jednak tretman, fer tržišna utakmica te da na ravnopravan način, ostvare učešće u predmetnoj nabavci, što bi moralo biti od interesa, i za sam ugovorni organ, jer se time stvara mogućnost za dobijanje raznovrsnijih ponuda, a i bolji kvalitet ponuđenog za istu cijenu.

AMANDMAN III

U članu 17 stav (2) mijenja se i glasi:

„**(2) Ugovorni organ objavljuje na web stranici javnih nabavki kompletan godišnji plan nabavki sa svim predmetnim nabavkama, izuzev direktnih sporazuma, i to najkasnije u roku od 30 dana od dana usvajanja budžeta odnosno finansijskog plana.**“

Iza stava (2) dodaje se novi stav (3) koji glasi:

„**(3) Ugovorni organ donosi godišnji plan nabavki koji sadrži sledeće elemente:**

- a) redni broj javne nabavke;**
- b) predmet javne nabavke;**
- c) iznos planiranih sredstava za javnu nabavku;**
- d) finansijski izvor sredstava;**
- e) procijenjenu vrednost javne nabavke, na godišnjem nivou i ukupno;**
- f) vrstu postupka javne nabavke;**
- g) okvirni datum pokretanja postupka;**
- h) okvirni datum zaključenja ugovora;**
- i) okvirni datum realizacije ugovora.**“

Dosadašnji stav (3) postaje stav (4).

Iza novog stava (4) dodaju se novi stavovi (5), (6), (7), (8), (9), (10), (11),
„(5) Ugovorni organ u planu nabavki navodi da li će i koje postupke provoditi sa drugim ugovornim organima.

(6) U planu nabavke potrebno je navesti razloge i opravdanost svake predmetne nabavke i način na koji je utvrđena procijenjena vrijednost javne nabavke, kao i izuzeće od primjene ovog zakona.

(7) Agencija bliže uređuje formu i sadržaj plana nabavke podzakonskim aktom.

(8) Ugovorni organ može izmjeniti plan nabavke, uz obrazloženje koje objavljuje na web stranici javnih nabavki.

(9) Sredstva planirana za određenu javnu nabavku ne mogu se povećati za više od 10%, osim u nepredvidivim i hitnim slučajevima.

(10) Plan nabavki ugovorni organ dostavlja Agenciji i nadležnoj službi revizije javnog sektora odnosno institucija u roku od deset dana od dana donošenja i objavljuje ga na web stranici javnih nabavki.

(11) Ugovorni organ je dužan da do 01. 03. tekuće godine, izradi izveštaj o izvršenju plana nabavki za prethodnu godinu, po uputstvu Agencije, koji dostavlja Agenciji i nadležnoj službi revizije javnog sektora odnosno institucija.

Obrazloženje

U velikoj većini zemalja Evropske Unije, pa i većini zemalja okruženja, Zakon o javnim nabavkama reguliše godišnje planove nabavki regulisani su na identičan ili vrlo sličan način, predloženom. (Vidjeti zakone Slovenije, Hrvatske, Srbije i sl.)

Na predloženi način smanjuje se mogućnost zloupotrebe postupka javnih nabavki i stvaraju uslovi za transparentan postupak i odgovorno upravljanje javnim sredstvima. Istovremeno će se pomoći i ugovernim organima u pripremi i provođenju postupka javnih nabavki.

Takođe smatramo veoma važnim da se ugoverni organ krajnje nedvosmisleno i transparentno odredi prema sredstvima neophodnim za javne nabavke i sa tim upozna potencijalne ponuđače.

AMANDMAN IV

Član 18.mijenja se i glasi:

„Član 18.

(Odluka o pokretanju postupka javne nabavke)

„(1) Ugovorni organ može započeti postupak javne nabavke ako je nabavka predviđena u godišnjem planu nabavki, donošenjem odluke ili rješenja u pisanim obliku koje obavezno sadrži:

- a) naziv i adresu ugovernog organa;**
- b) redni broj javne nabavke za tekuću godinu;**
- c) zakonski osnov za provođenje postupka javne nabavke;**
- d) predmet javne nabavke;**

- e) procijenjenu vrijednost javne nabavke;
- f) podatke o izvoru – načinu finansiranja;
- g) vrstu postupka javne nabavke;
- h) okvirne datume u kojima će se sprovesti pojedinačne faze postupka javne nabavke.

(2) U slučaju primjene pregovaračkog postupka bez objave, odluka sadrži i osnovne podatke o kandidatima kojima će ugovorni organ uputiti poziv za podnošenje ponude i razloge za upućivanje poziva tim kandidatima.

(3) U slučaju nastanka nepredvidivog događaja i krajnje hitnosti ugovorni organ može donijeti posebnu odluku o pokretanju potupka javne nabavke uz obaveznu objavu na web stranici ugovornog organa.

(4) Ako se ugovor dodjeljuje na period duži od jedne godine, obaveze koje dospijevaju u narednim godinama moraju biti ugovorene u iznosima predviđenim propisima kojima se uređuje izvršenje budžeta ili finansijskog plana za svaku godinu posebno."

Obrazloženje

Na predloženi način omogućava se fer, transparentan i kontrolisan postupak javnih nabavki, koji na bolji način ograničava mogućnost za manipulacije u postupku, kako od ugovornog organa, tako i od privrednog subjekta, ponuđača, kandidata.

AMANDMAN V

U članu 25. iza tačke h) briše se interpunkcijski znak tačka stavlja tačka zarez i dodaje nova tačka i) koja glasi:

„i) obezbjediti dostatne izvore finasiranja za nabavu robe ili usluga koje su predmet javne nabavke ili bankovnu garanciju da će blagovremeno izvršiti plaćanje predmeta javne nabavke“.

Obrazloženje

Vlasti u BiH na svim nivoima od državnog do općinskog, su glavni generatori nelikvidnosti. U praksi se pokazalo da ugovorni organ često raspisuje tender a nema zaokruženu finansijsku konstrukciju, čime dovodi u vrlo tešku situaciju izvođače i isporučioce.

AMANDMAN VI

U članu 45. stav (2). iza riječi „**Kandidat/ponuđač**“ brišu se riječi „**kome bude dodijeljen ugovor**“ i umjesto istih dodaju se riječi „**prilikom prijave na tender**“, a ostatak rečenice ostaje.

Obrazloženje

Mišljenja smo da je neprihvatljivo da Komisija za provođenje tendera provede kompletnu proceduru i izvrši rangiranje ponuđača a da pri tome nema dokaze da se slučajevi iz stava (1) ne odnose na rangiranog ponuđača(e).

Po predloženoj formulaciji može se desiti da, od deset rangiranih ponuđača, prva petorica ne ispunjavaju osnovne uvjete odnosno da se isti moraju eliminirati iz postupka dodjele ugovora. Problem je u tome što će se o tome znati tek kada u ostavljenom roku, prvorangirani ponuđač, ne dostavi dokaze ne odnose ispunjavaju uvjete, a zatim i ostalih četiri ponuđača. Ovo može značajno i nepotrebno odgoditi vrijeme realizacije tendera.

AMANDMAN VII

U članu 45. stav (3). mijenja se i glasi:

“Ugovorni organ može, od državanog organa, službeno zatražiti potvrdu o ispunjavanju uvjeta iz stava (1) tačka c) i d) ovoga člana”

Obrazloženje

U cilju eliminacije bilo kakvih nepravilnosti ili falsifikata vezano za dostavu potvrda, a imajući u vidu uvezanost i ovlasti institucija svih nivoa u BiH to smatramo da Ugovorni organ, od Uprave za indirektno oporezivanje BiH te entitetskih Poreznih uprava, službenim putem zatraži potvrde o ispunjenju uvjeta tendera.

AMANDMAN VIII

U članu 48. stav (1) mijenja se i glasi:

„(1) Ugovorni organ je dužan zahtjevati od kandidata ponuđača dokaz za tehničku i profesionalnu sposobnost, u smislu tehničkih i ljudskih resursa za izvršenje predmeta postupka javne nabavke te je dužan u tenderskoj dokumentaciji jasno i precizno definisati te zahtjeve.“

Obrazloženje

Na ovaj način spriječiće se mogućnost manipulacije postupkom javne nabavke i od strane ugovornog organa i od kandidata ponuđača. Jer se u praksi često pokazalo da ponuđač ne može ispuniti uslove tendera.

Svjedoci smo da trenutno imamo situaciju da pojedini ponuđači dobivaju poslove na tenderima, bez da imaju potrebnu opremu i potreban broj zaposlenika ili kvalifikovanih zaposlenika, a nije objektivno očekivati, da će s obzirom na vrijednost opreme i vrijednost tendera, po zaključivanju ugovora, potrebnu opremu nabaviti, ondosno zaposliti potreban

broj izvršilaca. Na taj način favorizuju se oni privredni subjekti koji zapošljavaju radnike na crno, na štetu onih poslodavaca i njihovih radnika koji poštuju zakone.

AMANDMAN IX

U članu 49. stav (1) riječ „**može**“ mijenja se riječju „**će**“.

Obrazloženje

Na predloženi način ograničiće se mogućnost postupka javnih nabavki, kako od strane ugovornog organa, tako i od privrednih subjekata. Ukoliko ostene predloženo rješenje ugovorni organ će potpuno arbitрerno odlučivati da li će tražiti određenu dokumentaciju ili ne, čime se dovodi u pitanje njegova objektivnost. Zato je bolje da postoji odredba koja propisuje njegovu obavezu za takvo ponašanje i time će se omogućiti ravnopravan tretman i ravnopravna tržišna utakmica svih ponuđača.

Napominjemo da su ovaj amandman na javnoj raspravi podržali predstavnici poslodavaca kao i predstavnici nekih ugovornih organa (Gradonačelnik Mostara i predstavnik Opštine Prnjavor)

AMANDMAN X

U članu 50. stav (1) riječ „**može**“ mijenja se riječju „**će**“.

Obrazloženje

Na predloženi način ograničiće se mogućnost postupka javnih nabavki, kako od strane ugovornog organa, tako i od privrednih subjekata. Ukoliko ostene predloženo rješenje ugovorni organ će potpuno arbitрerno odlučivati da li će tražiti određenu dokumentaciju ili ne, čime se dovodi u pitanje njegova objektivnost. Zato je bolje da postoji odredba koja propisuje njegovu obavezu za takvo ponašanje i time će se omogućiti ravnopravan tretman i ravnopravna tržišna utakmica svih ponuđača.

Napominjemo da su ovaj amandman na javnoj raspravi podržali predstavnici poslodavaca kao i predstavnici nekih ugovornih organa (Gradonačelnik Mostara i predstavnik Opštine Prnjavor)

AMANDMAN XI

U članu 51. stav (1) riječ „**može**“ mijenja se riječju „**će**“.

Obrazloženje

Na predloženi način ograničiće se mogućnost postupka javnih nabavki, kako od strane ugovornog organa, tako i od privrednih subjekata. Ukoliko ostene predloženo rješenje ugovorni organ će potpuno arbitрerno odlučivati da li će tražiti određenu dokumentaciju ili ne, čime se dovodi u pitanje njegova objektivnost. Zato je bolje da postoji odredba koja propisuje njegovu obavezu za takvo ponašanje i time će se omogućiti ravnopravan tretman i ravnopravna tržišna utakmica svih ponuđača.

Napominjemo da su ovaj amandman na javnoj raspravi podržali predstavnici poslodavaca kao i predstavnici nekih ugovornih organa (Gradonačelnik Mostara i predstavnik Opštine Prnjavor)

AMANDMAN XII

U članu 58. iza stava (1) dodaje se novi stav (2) koji glasi:

„(2) Elementi iz stava (1) moraju biti zapakovani u posebnu kovertu, odvojeno od cijene i drugih uslova koji se odnose na ekonomski najpovoljniju ponudu, koja mora biti u posebnoj zatvorenoj koverti.“

Dosadašnji stav (2) postaje stav (3).

Obrazloženje

Ovakvim rješenjem ograničava se mogućnost manipulacije u postupku javnih nabavki od strane kako ugovornog organa, tako i privrednog subjekta. Naime praksa pokazuje da je veliki broj postupaka javnih nabavki poništen nakon otvaranja ponuda, upravo da bi se saznala najpovoljnija ponuda a sve u cilju favorizovanja određeneih privrednih subjekata.

AMANDMAN XIII

Iza člana 61. dodati novi član koji bi glasio:

Član 61-a (Garancija Ugovornog organa)

**„(1) garancija za uredno izmirenje finansijskih obaveza prema izvođaču radova ili isporučiocu roba ili pružaocu usluga a sve u skladu sa potpisanim ugovorom,
(2) garancija za uvođenje u posao ili preuzimanje roba u skladu sa potpisanim ugovorom“**

Obrazloženje

Imajući u vidu da je ovim Zakonom definirano da je ponuđač dužan da obezbjedi garanciju za ozbiljnost ponude i garancija za uredno izvršenje ponude, smatramo da Zakonom treba definirati obavezu Ugovornog organa da obezbjedi garancije za finansijsko izmirenje obaveza

te garanciju da će ponuđača kojem je dodijeli ugovor, u definiranom vremenu, uvesti u posao odnosno peruzeti naručenu uslugu odnosno omogućiti izvršenje usluga.
Ovom članom utvrđuje se obaveza ugovornog organa da ozbiljno i bez štete po ponuđača izvršava svoje obaveze.

AMANDMAN XIV

U članu 63. u stavu (4) riječi:

- „a) naziv ponuđača;**
- b) ukupna cijena navedena u ponudi;**
- c) popust naveden u ponudi koji mora biti posebno iskazan; ukoliko popust nije posebno iskazan smatra se da nije ni ponuđen;**
- d) podkriteriji koji se vrednuju kod kriterija ekonomski najpovoljnije ponude“ mijenjaju se riječima: „naziv ponuđača koji su ispunili uslove postupka javne nabavke, između kojih će se izabrati onaj kome će se dodjeliti ugovor“.**

Iza stava (4) dodaje se novi stav (5) koji glasi:

„(4) Koverte sa cijenom onih ponuđača koji nisu ispunili uslove natječaja, vraćaju im se bez otvaranja“.

Dosadašnji stavovi (5), (6), i (7) postaju stavovi (6), (7), i (8).

Obrazloženje

Ovakvim rješenjem ograničava se mogućnost manipulacije u postupku javnih nabavki od strane kako ugovornog organa, tako i privrednog subjekta. Naime praksa pokazuje da je veliki broj postupaka javnih nabavki poništen nakon otvaranja ponuda, upravo da bi se saznala najpovoljnija ponuda a sve u cilju favorizovanja određenih privrednih subjekata. Time je i izvršeno usklađivanje sa izmjenom iz prethodnog amandmana.

AMANDMAN XV

U članu 66. u stavu (1) iza riječi „**niska**“ dodaju se riječi: „**ili na zahtjev jednog od ponuđača**“.

Obrazloženje

Najčešća zloupotreba odredbi ZJN-a u brojnim predmetnim nabavkama odnosi se na manipulisanje ugovornih organa sa robnim stawkama. Budući da ugovorni organ uvijek kada je u „dilu“ sa ponuđačem, odbija da vrši provjere neprirodno niskih cijena navodeći da vrijednost ponude nije značajno niža u odnosu na druge čime svjesno izbjegava da sagleda realnost visina pojedinačnih cijena za ponuđene artikle. Gotovo uvijek, a to je BiH specifikum, da ugovorni organ unaprijed uspostavljenim „dilom“ navodi u robnoj specifikaciji robe koje uopšte neće nabavljati, ili ne u navedenim količinama, a sve sa ciljem da bi protežiranim ponuđaču omogućio da nudi neprirodno niske cijene koje su višestruko niže

nego kod najpovoljnijeg uvoznika ili proizvođača u BiH. Navedena praksa je gotovo redovno prisutna kod većih predmetnih nabavki ukoliko se ne dijele na lotove.

Istraživanjima Tendera u mnogim ugovornim organima je utvrđeno da u svim slučajevima na relaciji ugovorni organ i ponuđač koji nudi neprirodno nisku cijenu, problem se završava neisporučivanjem roba ili pak isporučivanjem iste pod sličnim nazivom koji nije sadržan u robnoj specifikaciji i koja se isporučuje po znatno većim cijenama od tržišnih.

Predloženo rješenje u potpunosti je usklađeno sa sudskom praksom Suda BiH“.

AMANDMAN XVI

U članu 70. iza stava (6) dodaje se novi stav (7) koji glasi:

“(7) U slučaju da ugovorni organ poništi postupak, na osnovu člana 69. stav (2) tačke d) i e), ili iz neopravdanog razloga, dužan je ponuđača da nadoknadi stvarnu štetu.”

Obrazloženje

I ovaj predloženi amandman je u funkciji ograničavanja mogućnosti manipulacije i zloupotrebe u postupku javnih nabavki.

AMANDMAN XVII

U članu 72. stav (4) iza riječi **“ništavim”**, briše se interpunkcijski znak tačka, stavlja zarez i dodaju riječi: **“osim ako je ugovorni organ odbio da na zahtjev izabranog izvođača ili isporučioca, dostavi garanciju za uredno plaćanje predmeta ugovora”**.

Obrazloženje

Predloženi amandman izjednačava poziciju obadvije strane u postupku javnih nabavki. Napominjemo da su, na javnoj raspravi, podršku ovom amandmanu dali predstavnici ugovornih organa među kojima su i gradonačelnik Mostara i predstavnik Opštine Prnjavor.

AMANDMAN XVIII

U članu 73. iza stava (1), dodaje se novi stav (2) koji glasi:

„(2) Ugovorni organ je dužan da u tenderskoj dokumentaciji zahtjeva od ponuđača da u ponudi navede da li će izvršenje javne nabavke djelimično povjeriti podizvođačima i da u svojoj ponudi naznači procenat ukupne vrijednosti nabavke koji će povjeriti podizvođaču, a koji ne može biti veći od 50 % kao i dijelove predmetne nabavke koje će konkretno izvršavati podizvođači.“

Dosadašnji stavovi (2), (3), (4) i (5) postaju stavovi (3), (4), (5) i (6).

Obrazloženje

Ukoliko bi ostalo predloženo rješenje, ostavlja se mogućnost da dobavljač može izvršavati znatno manju vrijednost ugovora od podizvođača što ne poznaje ni jedan ZJN. U tom slučaju

poslove bi uvijek dobivale finansijski moćnije kompanije, koje bi na preprodaji posla zarađivale i time bi se trošilo više javnog novca.

AMANDMAN XIX

U članu 90. iza stava (1) dodaje se novi stav (2) koji glasi:

„(2) Ukupna godišnja vrijednost svih nabavki putem direktnog sporazuma ne smije preći 10% ukupnog godišnjeg budžeta za nabavku ugovornog organa.“

Obrazloženje

S obzirom na dosadašnju praksu prečeste zloupotrebe direktnih sporazuma od strane ugovornih organa, putem kojih su i do 35% ukupnih sredstava za nabavke trošeni primjenom navedenog netransparentnog postupka, a u istraživanjima Tendera registrovan je i slučaj od 386 direktnih sporazuma u jednom ugovornom organu tokom godine, gdje je u više navrata navedenim postupkom nabavlјana istovjetna roba, pa čak i ona koja se redovno nabavlja godišnje putem otvorenog postupka. Nepredviđanjem u Prijedlogu novog ZJN-a limitirajućeg procenta, od 10% vrijednosti ukupnih sredstava predviđenih za nabavke ovim postupkom je krajnje neprimjereno, jer otvara mogućnost ugovornom organu da legalno neograničeno troši sredstava primjenom ovog najnetransparentnijeg postupka.

Rješavanje navedenog problema neophodno je regulisati ZJN-om a ne Pravilnikom o postupcima provođenja direktnog sporazuma.

AMANDMAN XX

U članu 93. u stavu (6) i (7) broj „**800.000,00**“ mijenja se brojem „**500.000,00**“.

Obrazloženje

Po našim informacijama od ukupnog broja raspisanih tendera njih 80% pa i više se odnosi na tendere čija vrijednost ne prelazi iznos od 500.000,00 KM. U cilju pravovremenog i kvalitetnog rješavanja žalbi predlažemo da se žalbe za iznose do 500.000,00 KM razmatra u uredima u mostaru odnosno Banja Luci čime će i ured u Sarajevu imati adekvatan broj predmeta koji će rješavati. U suprotnom uredi u B. Luci i Mostaru bit će zatrpani žalbama dok će ured u Sarajevu biti bez značajnijeg udjela u razmatranju žalbi.

AMANDMAN XXI

U članu 108. stav (1) mijenja se i glasi:

“(1) Žalitelj je obavezan da plati naknadu za pokretanje žalbenog postupka u iznosu od:

- a) 4% procijenjene vrijednost nabavke do 50.000,00 KM, a maksimalno 1500 KM;**
- b) 3,5% procijenjene vrijednost nabavke od 50.000,00 KM do 80.000,00 KM, maksimalno 2000 KM;**
- c) 3% procijenjene vrijednost nabavke od 80.000,00 KM do 250.000,00 KM, maksimalno 6000KM;**

- d) 2,5% procijenjene vrijednost nabavke od 250.000,00 KM do 400.000,00 KM, maksimalno 8.000 KM;
- e) 2% procijenjene vrijednost nabavke od 400.000,00 KM do 800.000,00 KM, maksimalno 12.000KM;
- f) 1,5% procijenjenu vrijednost nabavke od 800.000,00 KM do 9.000.000,00 KM, maksimalno 30.000KM;
- g) 1% kada je vrijednost nabavke jednaka ili veća od 9.000.000,00 KM, maksimalno 45.000KM ”.

Obrazloženje

Mislimo da je ovo pravedniji način utvrđivanja naknade za žalbu jer je vezan za visinu vrijednosti ugovora i primjerен je uslovima tržišta. Time će se u dobroj mjeri demotivisati profesionalni žalitelji.

AMANDMAN XXII

U članu 116. u stavu (2) riječi “**15.000,00 KM**”, mijenjaju se riječima “**50.000,00 KM**”.

U istom članu u stavu (3) riječi “**300,00 do 3000,00 KM**”, mijenjaju se riječima “**500 do 5000,00 KM**”.

U istom članu u stavu (5) riječi “**200.00 do 2.000,00 KM**” mijenjaju se riječima “**500 do 3000,00 KM**”.

Obrazloženje

Mislimo da je ovo pravedniji način utvrđivanja kazni i da je usklađen sa iznosima naknade za žalbe iz prethodnog amandmana i primjeren je uslovima tržišta. Time će se u dobroj mjeri demotivisati potencijalni kršitelji ovog zakona i ograničiti mogućnost korupcije.